

عنوان:

اپیدمیولوژی جغرافیایی خودکشی و اقدام به آن و عوامل اجتماعی-اقتصادی مرتبط با آن در شهرستان های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال های ۱۳۸۸-۱۳۹۱

استاد راهنما:

دکتر محسن رضائیان

پژوهش و نگارش:

زینب گرگی

تابستان ۹۴

چکیده

مقدمه: خودکشی یکی از اختلالات سلامت اجتماعی و روانی است که به عنوان یک مشکل جدی در بهداشت عمومی به شمار می آید. به طوری که این مشکل توجه ویژه ای در سطوح اول و دوم مراقبت های بهداشتی به خود اختصاص داده است. خودکشی سیزدهمین علت مرگ در دنیا و سومین علت مرگ و میر در گروه سنی ۴۴-۱۵ سال محسوب می گردد. مطالعه حاضر به منظور بررسی اپیدمیولوژی جغرافیایی خودکشی و اقدام به آن و عوامل اجتماعی-اقتصادی مرتبط با آن در سطح ۲۷ شهرستان تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی شیراز طراحی گردید.

روش اجرا: مطالعه اکولوژیک حاضر بر روی ۱۷۳۴۲ مورد خودکشی و اقدام به آن در شهرستان های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام گردید. جهت جمع آوری داده ها از چک لیست گزارش ماهانه برنامه پیشگیری از خودکشی استفاده شد. اطلاعات در نرم افزار SPSS نسخه ۲۱، نرم افزار R نسخه ۳/۱/۲، نرم افزار Arc GIS نسخه ۹/۳ و نرم افزار SAS نسخه ۹/۱ تجزیه و تحلیل شد. با استفاده از مدل های سلسله مراتبی بیزی (Bayesian hierarchical models)، SMR هموار شده برحسب گروه های سنی جنسی و روش های متداول خودکشی و اقدام به آن محاسبه گردید. همچنین جهت بررسی همبستگی بین متغیر های اجتماعی-اقتصادی و میزان های خودکشی و اقدام به آن از مدل آماری لگاریتم خطی رگرسیون پواسن (log-linear Poisson regression model) استفاده گردید.

یافته ها: به طور متوسط میزان خودکشی در شهرستان های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی شیراز ۳/۸۵ در یک درصد هزار نفر در سال بود. اغلب موارد خودکشی در مردان (۵۰/۸٪) رخ داد. بیشترین موارد خودکشی را مجردها (۴۹/۷٪)، گروه سنی ۲۴-۱۵ سال (۴۲/۹٪) و زنان خانه دار (۳۴/۱٪) به خود اختصاص داده بودند. در مقابل به طور متوسط میزان اقدام

به خودکشی ۹۹/۵۳ در یک صد هزار نفر در سال بود. اکثریت موارد اقدام در زنان (۶۰/۵)، مجردین (۵۶/۷) و گروه سنی ۱۵-۲۴ سال (۵۷/۳) مشاهده گردید.

الگوی جغرافیایی خودکشی در تمامی گروه های سنی و جنسی در استان فارس بیان گر بیشترین میزان های خودکشی در شمال و جنوب غربی استان و کمترین میزان ها در شهرستان های کوار، گراش و آباده می باشد. همچنین، نتایج پژوهش نشان داد که خودکشی و اقدام به آن تحت تاثیر هیچ یک از عوامل اجتماعی-اقتصادی تحت بررسی قرار نگرفته است.

نتیجه گیری: علی رغم پایین بودن میزان خودکشی در شهرستان های استان فارس، رفتارهای مرتبط با خودکشی از جمله اقدام به خودکشی و خودکشی با برخی از عوامل جمعیت شناختی مرتبط بوده است. لذا تدوین برنامه ریزی های جدی جهت کاهش این مشکل ضروری می باشد.

واژگان کلیدی:

خودکشی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، اقدام به خودکشی